

Avdelning/funktion	Dokumenttyp
Ledning	Tjänsteutlåtande
Datum - Upprättad	Datum – Senast uppdaterad
2020-12-07	2020-12-07

Tjänsteutlåtande

1. Beslut om aktieägartillskott och kapitaltäckningsgaranti till Johanneberg Science Park AB

1.1. FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen i Business Region Göteborg föreslås besluta att:

1. Bevilja ett ovillkorat aktieägartillskott till Johanneberg Science Park AB om maximalt 800 000 kr för BRG:s del i syfte att återställa det registrerade aktiekapitalet till 2 670 000 kr avseende räkenskapsåret 2020. Beslutet gäller under förutsättning att **minst** den andra grundaren, men med en förväntan att övriga huvudägare, fattar likalydande beslut om att solidariskt och proportionerligt utifrån ägarandel återställa det registrerade aktiekapitalet.
2. Utfärda en kapitaltäckningsgaranti, att gälla från och med 2021-01-01 till och med 2022-12-31, som för BRG:s del maximalt får uppgå till ett takbelopp om 1 000 000 kr under kapitaltäckningsgarantins giltighetstid. Beslutet gäller under förutsättning att **minst** den andra grundaren **och mer än** hälften av huvudägarna, fattar likalydande beslut att, vid anfordran från bolaget, solidariskt och proportionerligt utifrån ägarandel svara för att Johanneberg Science Parks AB: s eget kapital uppgår till det registrerade aktiekapitalet om 2 670 000 kr.
3. Hemställa om att kommunfullmäktige bemyndigar styrelsen i Business Region Göteborg AB inom ramen av maximalt 1 000 000 kr, efter anfordran från bolaget, i syfte att uppfylla kapitaltäckningsgarantin, ha rätt att under garantins giltighetstid lämna ovillkorat aktieägartillskott till Johanneberg Science Park AB.
4. Besluten i denna paragraf är omedelbart justerade och lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.

1.2. SAMMANFATTNING

BRG är moderbolag i kluster Näringsliv som består av ett antal minoritetsägda bolag där ägarskapet genomförs i bred samverkan med ledande aktörer från akademi, näringsliv och offentlig sektor.

Under 2020 har omständigheterna till följd av pandemin Covid-19 i olika grad medfört negativa ekonomiska konsekvenser och inför 2021 råder fortsatt stor osäkerhet. Under 2020 har våra minoritetsägda bolag i olika omfattning påverkats av den pågående pandemin. Johanneberg Science Park AB är icke vinstdrivande och har utifrån dess karaktär begränsad fallhöjd, då inget eget kapital byggs upp över tiden. Resultatförsämringar riskerar därmed att bolagets styrelse kan bli skyldig enligt aktiebolagslagen att upprätta kontrollbalansräkning när halva aktiekapitalet är eller antas vara förbrukat. Konsekvenser av minskade intäkter kan i viss mån mötas med nedskärningar på kostnadssidan men det kan också innebära behov av att ägarna tillskjuter ovillkorade aktieägartillskott för att säkra verksamheten och återställa aktiekapitalet så att sådan skyldighet inte inträffar.

Johanneberg Science Park

BRG är minoritetsägare i Johanneberg Science Park AB (JSP) med ägarandel om 38,84% (grundare). Ett kapitalbehov har uppstått för räkenskapsåret 2020 i JSP till följd av intäktsbortfall orsakat av pandemin Covid-19. De åtgärder som bolaget satt in har inte varit tillräckliga och som tjänsteföretag har de exempelvis korttidspermitterat all personal. JSP har en budget i balans med ett resultat om -7 mkr som möts av motsvarande ordinarie aktieägartillskott enligt avtal.

JSP redovisar i sin senaste prognos en förlust som då går direkt mot aktiekapitalet då JSP har mycket begränsat fritt eget kapital (183 tkr). Marginalen inför årsbokslutet 2020 är låg utifrån skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning. Rörelserisken blir i dessa bolag av naturen stor då de är lågt konsoliderade givet verksamhetens karaktär och omfattning. Det räcker med en resultatförsämring om 1,5 mkr för att hamna där. Bolaget har behov av att ytterligare kapitalisera bolaget för att stärka bolagets solvens i såhär osäkra tider och ge en stabilare situation för styrelsen.

Extra ovillkorat aktieägartillskott 2020

BRG har fört diskussioner med Chalmers och gemensamt kommit fram till att omedelbart agera i syfte att stärka upp så att en sådan skyldighet inte inträffar. BRG tillsammans med *minst* den andra grundaren (Chalmers) men med förväntan att övriga huvudägare, solidariskt och proportionerligt utifrån ägarandel fattar beslut om att återställa JSP:s registrerade aktiekapital till 2 670 000 kr. Ett sådant beslut måste vara fattat senast balansdagen för räkenskapsåret 2020 för att kunna hanteras vid bokslutet och i årsredovisningen.

Kapitaltäckningsgaranti 2021-2022

De svåra omständigheter som visat sig under 2020 kan uppstå även under kommande år. I en tid då vi lever med dessa svåra och osäkra omständigheter är det viktigt att som ägare ha ett långsiktigt engagemang i våra bolag och skapa trygghet för såväl verksamheten som för styrelserna när intäkterna på kort tid bromsas in, upphör eller där medfinansiering dras tillbaka. Vi behöver unisont ställa oss bakom att stötta bolaget för att skapa stabilitet och trygghet för styrelsen att verka.

Det som BRG och Chalmers gemensamt kommit fram till är att utfärda en kapitaltäckningsgaranti för 2021-2022 som vi (båda grundarna) och mer än hälften av huvudägarna behöver ställa sig bakom för att gälla. Även här finns en förväntan att alla huvudägare fattar likalydande beslut. JSP har lagt en

budget i balans för 2021 som styrelsen i JSP fastställde 2 december. Den baseras bland annat på att personalen fortsatt permitteras och flertalet insatser pågår för att stärka intäktsidan ytterligare och att reducera kostnader.

Kombinationen av ett extra ovillkorat aktieägartillskott att trygga situationen 2020 och med en kapitaltäckningsgaranti 2021-2022 (upp till ett takbelopp) bedöms tillräckligt för att skapa den trygghet som eftersträvas och samtidigt förväntas JSP att vidta nödvändiga åtgärder för att inte hamna i en sådan situation som de själva kan råda över. De övriga alternativen för att kapitalisera upp bolaget har inte bedömts lika effektfulla.

Principiellt beslut

Beslut om kapitaltillskott är av principiell karaktär och skall i god tid beredas och lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Besluten är i BRG:s styrelse nödgat att fattas innan december månads utgång och är ett resultat av dialoger mellan de olika delägarna som behöver tas vid samma tillfälle för att skapa framdrift. Det gemensamma ägandet baseras på samsyn, samverkan och bygger på förtroende så att vi som ägare unisont kan lämna besked till JSP och trygga situationen för verksamheten och styrelsen. Beslut behöver fattas av BRG:s styrelse och får därefter lämnas för ställningstagande i efterhand.

Kommunfullmäktige har i förebyggande syfte beslutat om kapitaltäckningsgaranti för stadens hel- och majoritetsägda bolag (2020-04-16) för att undvika att bolagens aktiekapital förbrukas till följd av resultatförsämringar på grund av den pågående pandemin. Det beslutet är därmed inte applicerbart när det gäller minoritetsägda bolag men vi konstaterar att motsvarande behov har uppstått inom vårt kluster och som ställt krav på skyndsamt agerande.

1.3. BEDÖMNING UR EKONOMISK DIMENSION

Inom Stadshus-koncernen är BRG grundare och Göteborg Energi AB huvudägare. Att lämna utökat aktieägartillskott som kan bli aktuellt i enlighet med beslut i detta ärende bedöms inte ha en betydande påverkan för Göteborgs Stadshus. Eventuella nedskrivningar på lämnade aktieägartillskott hanteras inom BRGs ordinarie budget och bedöms medföra ringa skatteeffekt på koncernen.

1.4. BEDÖMNING UR EKOLOGISK DIMENSION

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

1.5. BEDÖMNING UR SOCIAL DIMENSION

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

1.6. BILAGOR

1.6.1. Kapitaltäckningsgaranti

1.6.2. JSP; utfall november 2020 och senaste prognos

1.6.3. JSP; budget 2021

2. Ärendet

2.1. AKTIEÄGARTILLSKOTT OCH KAPITALTÄCKNINGSGARANTI TILL JOHANNEBERG SCIENCE PARK AB

BRG är minoritetsägare (38,84%, grundare) i Johanneberg Science Park (JSP) som har rapporterat en prognos för helåret där resultateffekterna av pandemin pekar på en allvarlig utveckling till följd av minskade intäkter som i sin tur ger ett negativt resultat som går mot bolagets aktiekapital. Det har på kort tid uppstått en kapitalbrist som kräver ett snabbt agerande från oss som ägare och som föranleder ett omedelbart behov av tillskott av kapital.

JSP har drabbats av, enligt vår bedömning, en tillfällig svacka i bolagets verksamhet med en högre förlust än budgeterat till följd av pandemin. Bolaget har vidtagit åtgärder men dessa bedöms inte fullt tillräckliga för att förbättra resultatet. Bolaget har bl.a. beslutat om korttidspermittering av personal, sagt upp lokaler och inväntar besked om projektfinansiering. Prognos per 20-11-30 enligt nedan:

Budgeterat resultat	- 7 000	Prognos resultat	-8 232
Aktieägartillskott, avtal	7 000	Aktieägartillskott, avtal	7 000
Resultat påverkan EK	0		-1 032
Totalt eget kapital	2 853	Totalt eget kapital	2 853
<i>varav aktiekapital</i>	<i>2 670</i>	<i>varav aktiekapital</i>	<i>2 670</i>
Utgående totalt eget kapital	2 853	Utgående totalt eget kapital	1 821

Styrelsen i JSP ska upprätta en kontrollbalansräkning när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet (1 335 tkr). Där är man inte med dagens prognos. Men då bolaget har mycket begränsat fritt eget kapital så går resultatförsämringar utöver budgeterat underskott direkt mot aktiekapitalet. Bolagets balansposter för projektverksamheten bedöms av bolaget som säkra men projektintäkter som ska beviljas av andra innebär alltid viss grad av osäkerhet.

JSP har vidtagit åtgärder för att dels öka projektintäkter dels för att minska kostnaderna genom t.ex. att personalen korttidspermitterats. För att få del av detta stöd får bolag inte vara på obestånd eller föremål för kontrollbalansräkning. BRG tillsammans med Chalmers följer noga utvecklingen.

För räkenskapsåret 2020 finns ett reellt behov av ett extra ovillkorat aktieägartillskott för att återställa aktiekapitalet. Fritt eget kapital per 2020-11-30 uppgår till 86 tkr. Från och med december går verksamhetens underskott på aktiekapitalet.

Vi som delägare behöver tillsammans agera. Dels för att stärka verksamheten och långsiktigt förvalta det bolag som staden har intresse av och vi är aktieägare i, dels för att skapa trygghet för de styrelseledamöter som sitter i verksamheten. Karaktären på JSP:s verksamhet med så pass stora projekt ger liten marginal ifall något bedöms osäkert vid årsskiftet. Som vi bedömer situationen utifrån bolagets senaste prognos inför bokslutet 20-12-31, så förväntas inte halva aktiekapitalet bli förbrukat vid detta tillfälle men som konstaterat är marginalen låg.

Utfall per november och aktuell prognos för helåret tyder på ett sämre resultat, utöver det som täcks av ordinarie aktieägartillskott om 7 000 tkr. Ett extra ovillkorat aktieägartillskott föreslås för att återställa aktiekapitalet till 2 670 000 kr per 2021-12-31 och skall delas solidariskt av *minst* de två

grundarna men med en förväntan att övriga huvudägare ställer upp proportionerligt utifrån ägarandel.

Behov av att stärka bolagets motståndskraft i en osäker tid kvarstår inför kommande år. BRG har kommit överens med Chalmers som den andra grundaren att vi tillsammans *och med mer* än hälften av huvudägarna utfärdar en kapitaltäckningsgaranti upp till ett takbelopp för kommande år för att garantera att aktiekapitalet hålls intakt för att skapa ökad stabilitet för bolagets verksamhet och för att minska den ekonomiska risken för styrelsens ledamöter. Även här finns förväntan att övriga huvudägare ställer upp.

Skyndsamt beslut är nödvändigt

BRG och Chalmers har gemensamt kommit fram till att tillsammans med övriga delägare behöver besluten nu skyndsamt fattas för att kunna återkoppla till styrelsen i JSP hur vi som ägare unisont agerar för att trygga bolaget och dess styrelse. Beslut om ett extra ovillkorat aktieägartillskott för räkenskapsåret 2020 måste fattas senast balansdagen 2020-12-31 av minst BRG och den andra grundaren men med en förväntan att övriga huvudägare ställer sig solidariskt bakom med likalydande beslut. JSP:s bokslut inväntas för att fastställa beloppet innan tillskott lämnas men efter fattat beslut kan detta hanteras i räkenskaperna och årsredovisningar för alla berörda.

Även inför framtida årsvariationer i en osäker tid behöver bolagets ekonomiska motståndskraft garanteras av ägarna. Det är ägarnas uppfattning och målsättning att JSP ska redovisa ett eget kapital som minst uppgår till registrerat aktiekapital. Beslut om att utfärda en kapitaltäckningsgaranti för 2021-2022 gäller under förutsättning att förutom Chalmers skall mer än hälften av huvudägarna fatta likalydande beslut. Vår förväntan är dock att alla huvudägare ställer upp.

Besluten fattas av BRG:s styrelse men kommer i efterhand tillsändas kommunfullmäktige för ställningstagande.

Ägarnas utgångspunkt om solidariskt ansvar

I enlighet med aktieägaravtal 11.1 skall verksamheten finansieras genom dess aktiekapital samt övrigt genom intäkter i form av marknadsföringsbidrag och andra arvoden från fastighetsägare och hyresgäster i Johanneberg Science Park, tillskott från Grundarna och Huvudägarna samt serviceavgifter från Delägare enligt med dessa träffade serviceavtal.

Grundarna dvs. Chalmers och Göteborgs stad/BRG har vardera ägarandel om 38,84%.

Huvudägarna har vardera en ägarandel om 3,48% och där ingår bl.a. Göteborg Energi AB som även ligger inom Stadshus-koncernen. Delägarna innehar en ägarandel om 0,36% vardera. Delägarnas finansiering går mot resultaträkningen medan grundare/huvudägares tillskott går mot eget kapital. Pga låg ägarandel och annan finansieringsform undantas delägarna från kraven på solidariskt ansvar vid extra kapitaltillskott.

Om endast de två grundarna tillskjuter ovillkorade aktieägartillskott för räkenskapsåret 2020 delas detta lika. Ett extra ovillkorat aktieägartillskott för att återställa aktiekapitalet fördelas och som utgår från de två grundarna samt samtliga huvudägare: Dessa står tillsammans för 98,56%. Proportionell fördelning för att återställa aktiekapitalet blir således 39,5% vardera för grundarna och 3,5% för resp. huvudägare.

Vid en beräkning om att mer än hälften, dvs. fyra av sex huvudägare ställer sig solidariskt tillsammans med de två grundarna fördelas ett extra ovillkorat aktieägartillskott utifrån att dessa tillsammans står för 91,6% av ägarandelen. Proportionell fördelning för att återställa aktiekapitalet blir således 42% vardera för grundarna och 4% för resp. huvudägare.

Aktieägare	Antal Aktier	Aktieslag	Kapitalandel
Business Region Göteborg AB *	1000	A	38,84%
Chalmers Tekniska Högskola AB **	1000	A	38,84%
HSB Göteborg ek förening	90	B	3,48%
Riksbyggen ek förening	90	B	3,48%
Tyréns AB	90	B	3,48%
Göteborg Energi AB	90	B	3,48%
Skanska Sverige AB	90	B	3,48%
Möndala AB	90	B	3,48%
Bengt Dahlgren Göteborg AB	10	B	0,36%
Peab Sverige AB	10	B	0,36%
White Arkitekter AB	10	B	0,36%
Wallenstam AB	10	B	0,36%

(JSP ÅR19)

Kapitaltäckningsgaranti

Ett vedertaget tillvägagångssätt för att undvika att regelverket om kontrollbalansräkning blir tillämpligt eller när risk för kapitalbrist föreligger kan kapitaltäckning göras i form av en s.k. kapitaltäckningsgaranti. Det innebär således att bolagets aktieägare genom en skriftlig överenskommelse garanterar att bolagets egna kapital alltid ska uppgå till ett visst belopp exempelvis registrerat aktiekapital.

En kapitaltäckningsgaranti är ett sätt att säkerställa att tillskott kommer att ske i framtiden om vissa förutsättningar uppfylls. För att JSP ska kunna bokföra ett tillskott i efterhand i samband med att årsbokslut görs upp förutsätts normalt att det finns en kapitaltäckningsgaranti senast på balansdagen.

Man kan utforma garantin på olika sätt och förslaget är att den utlöses när styrelsen i JSP genom anfordran påkallar denna. JSP behöver månatligen rapportera till sina ägare hur den ekonomiska situationen ser ut och förväntas utvecklas. Det som är viktigt här är att aktieägarna (grundare och huvudägare) faktiskt skjuter till de medel som brister och att JSP inte endast bokar upp en fordran på sina ägarbolag.

JSP har ett lågt eget kapital som inte klarar större påfrestningar. Med en garanti är tanken att JSP inte skall behöva upprätta någon kontrollbalansräkning. En förutsättning för en sådan hantering är dock att ägarna har ekonomiska resurser att infria en sådan garanti. BRG bedömer att eventuell resultatbelastning hanteras av BRG inom ordinarie ram och medför inga direkta risker.

Förslaget är att utfärda en kapitaltäckningsgaranti som under giltighetstiden maximalt kan uppgå till 1 000 000 kr för BRG:s del och som delas proportionerligt mellan minst den andra grundaren (Chalmers) och mer än hälften av huvudägarna utifrån ägarandel, men med en förväntan om att alla huvudägare ställer sig bakom och fattar likalydande beslut. Inför utlämnande av aktieägartillskott skall kommunfullmäktiges ställningstagande inhämtas om inte annat beslut fattas.

Principiellt ställningstagande

I enlighet med ägardirektivet §18 skall ärenden av principiell beskaffenhet lämnas i god tid till kommunfullmäktige. Där anges att beslut om kapitaltillskott till bolag, som inte i särskild ordning delegerats till kommunstyrelsen eller Stadshus AB skall lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.

Beslutet om kapitaltäckningsgaranti som kommunfullmäktige tog i april avseende hel- och majoritetsägda bolag är inte applicerbart på minoritetsägda bolag. Som aktieägare och utifrån ett ansvarstagande ägarperspektiv behöver BRG:s styrelse skyndsamt agera och fatta beslut tillsammans med de andra delägarna för att ha möjlighet att agera i tid för att stötta bolaget.

Kombinationen av ett extra ovillkorat aktieägartillskott att trygga situationen för 2020 och med en kapitaltäckningsgaranti 2021-2022 (givet takbelopp) bedöms tillräckligt för att skapa den trygghet som eftersträvas. De övriga alternativen för att kapitalisera upp bolaget har inte bedömts lika effektfulla.

Detta ärende har ingen möjlighet utifrån tidsaspekten att lämnas och hinna beredas till kommunfullmäktige som sammanträder för årets sista tillfälle den 10 december 2020. Beslut behöver skyndsamt fattas i BRG:s styrelse 14 december 2020 för att vara giltigt senast på balansdagen 2020-12-31 för räkenskapsåret 2020. Resultatet är ett unisont förslag om att bevilja ett extra ovillkorat aktieägartillskott för att återställa aktiekapitalet i årsbokslutet 2020 och att upprätta en kapitaltäckningsgaranti 2021-2022. Övriga förväntas fatta likalydande beslut innan årsskiftet.

Skäl till att BRG behöver fatta beslut är att ge JSP rätt förutsättningar att bedriva en trygg verksamhet och sätta bolaget och dess styrelse i första hand utifrån svåra omständigheter och en osäker tid framöver till följd av pandemin.

Vid en anfordran om kapitaltillskott skall en hemställan göras till kommunfullmäktige om att få lämna ovillkorat aktieägartillskottet i syfte att uppfylla kapitaltäckningsgarantin. Kommunfullmäktige kan, enligt vår bedömning, bemyndiga BRG:s styrelse att inom kapitaltäckningsgarantins ram om 1 000 000 kr ha rätt att under garantins giltighetstid lämna ovillkorat aktieägartillskott utan att göra en separat hemställan om det.

Ytterligare att beakta utifrån skyndsamhetskravet och fortsatt garanti

För att minska kostnaderna har JSP beviljats korttidspermittering av all personal. För att få del av detta stöd får bolag inte vara på obestånd eller vara föremål för kontrollbalansräkning.

För att undvika skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning och underminera bolagets möjligheter att ta del av den möjligheten så är det ytterligare ett skäl att beakta inför extra aktieägartillskott från ägarna. Då JSP inte har några marginaler och minsta resultatförsämring går rakt mot aktiekapitalet är rörelserisken stor. Om JSP blir skyldiga att upprätta kontrollbalansräkning och därmed mister permitteringsstödet så ökar bolagets förlust ytterligare.

Att beakta är även att bolagets finansiella ställning påverkar möjligheter att ta del av offentlig medfinansiering och få beviljade projektansökningar vilket i hög grad påverkar bolagets möjlighet att bedriva verksamhet framöver.

Sammanfattande förslag till beslut i BRG styrelse

Att BRG tillsammans med *minst* Chalmers, som den andra grundaren men med en förväntan att övriga huvudägare solidariskt beviljar ett extra ovillkorat aktieägartillskott, proportionerligt utifrån ägarandel, i syfte att återställa aktiekapitalet inom Johanneberg Science Park AB till 2 670 000 kr för räkenskapsåret 2020. Takbeloppet sätts för BRG:s del till 800 000 kr men för det slutliga beloppet inväntas årsbokslutet i JSP innan tillskottet lämnas.

Att BRG tillsammans med *minst* Chalmers och *mer än* hälften av huvudägarna utfärdar en kapitaltäckningsgaranti, för att utifrån ägarandel, garantera att aktiekapitalet, vid anfordran, återställs till registrerat aktiekapital om 2 670 000 kr från och med 2021-01-01 till och med 2022-12-31. Det är dock vår förväntan att samtliga huvudägare ställer sig bakom med likalydande beslut. Takbelopp för BRG:s del är 1 000 000 kr under kapitaltäckningsgarantins giltighetstid.

Fattade beslut kommer att i efterhand lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.

2.2. JSP BUDGET 2021

JSP har fastställt budget för 2021 vid styrelsemöte 2 december 2020.

Bolaget lämnar en budget i balans som bl.a. baseras på ett antagande om att projektintäkter och partnerintäkter väntas öka, dels med att personalen fortsatt permitteras tom juni 2021. Då bolaget inte har något fritt eget kapital inför 2021 så går resultatförsämringar utöver budgeterat underskott direkt mot aktiekapitalet.

JSP ska upprätta och ha avstämda månadsbokslut varje månad under år 2021. JSP ska månatligen redovisa dessa bokslut så snart som möjligt i månaden efter den aktuella perioden till sina ägare. Även prognoser för aktuell period och helår ska redovisas månatligen.

JSP ska redovisa vidtagna åtgärder för att nå budget i balans om något avviker från lagd plan.